

Predikan första söndagen efter Trettondagen 2018-01-07 i Västerorts kyrkan.

Evangeliet enligt Matteus kapitel 3, vers 13 - 17

Sedan kom Jesus från Galileen till Johannes vid Jordan för att döpas av honom. Men Johannes ville hindra honom och sade: "Det är jag som behöver döpas av dig, och nu kommer du till mig." Jesus svarade: "Låt det ske. Det är så vi skall uppfylla allt som hör till rättfärdigheten." Då lät han det ske. När Jesus hade blivit döpt steg han genast upp ur vattnet. Himlen öppnade sig, och han såg Guds ande komma ner som en duva och sänka sig över honom. Och en röst från himlen sade: "Detta är min älskade son, han är min utvalde."

För tre veckor sedan var det tredje söndagen i advent med temat *Bana väg för Herren*.

Då handlade det om Johannes döparen som varandes den siste i raden av profeter hade att bereda vägen för Jesus. Den söndagen fördjupade vi oss lite i att Matteusevangeliet har tre berättelser om Johannes döparen. Den vi läst idag. Den vi läste då som handlade om att Johannes, dagens berättelse till trots, tvivlade på om Jesus verkligen var den som han trodde att han beredde vägen för. Den tredje berättelsen är den om när Johannes utmanar kung Herodes då han kritiserar honom för hans klandervärda sätt att hantera kvinnor och sin makt. Denna kritiska hållning ledde honom rakt i döden.

Den tredje söndagen i advent höll vi oss till de två första berättelserna men idag är det rimligare att förhålla tanken till den första och den tredje. Det är två berättelser som spänner över liv och död, hopp och förtvivlan, gott och ont. Ett spänningsfält som är bra att röra sig i också då det handlar om dop. Idag är ju fokus mer på Jesu dop än på Johannes men berättelserna om Johannes bildar ett viktigt sammanhang för Jesu dop. Och då inte bara Jesu dop utan varje dop och kanske handlar det i förlängningen om det spänningsfält där vi rör

oss mellan liv och död, hopp och förtvivlan, gott och ont... skeendet, varandet, existensen.

När det gäller dopdiskussioner, genom tiderna, i kyrkan generellt och i vårt eget samfund; Ekumeniakyrkan, så är risken överhängande att oavsett om vi diskuterar Jesu dop, Johannesdopet, dopet av ett litet levande barn eller dopet av en bekännande, medveten, mer eller mindre vuxen, människa så förminskar vi innebörden, så tappar vi det stora oerhörda... skeendet, varandet, existensen. Det för alla människor igenkännbara och direkt livsavgörande vattnet.

I liten mängd för att släcka törsten eller bli ren. I större mängd för att kunna ta sig fram och nå längre och i ännu större mängd för att binda samman kontinenter och därmed binda samman människor.

De riktigt stora och livsavgörande perspektiven riskerar att fördunklas i allt för snäv och intern teologi.

Jesus behövde inte döpas. Jo, möjligen för att tvätta sig ren just den dagen, men inte i det större perspektivet. Jesus behövde inte döpas men ändå valde han att göra det. Kanske för att det finns ett ännu större och mer oförklarligt skeende i hans dop som initiationsrit eller kanske ännu hellre som riktningsgivare.

Det har vi människor stora behov av ... riktningsgivare. Det som hjälper oss människor att komma vidare, att komma rätt, att överhuvudtaget komma nån vart.

De gånger då kyrkans språk, trons språk, tenderar att bli försnävande är det viktigt att söka fler och andra språk. Dopet med sitt språk kring vattnet är en bra metafor för det. Kultur i alla dess former rymmer sådana språk. Kultur som betyder odling, växt... att växa, att komma vidare. Kultur som riktningsgivare!

Om Matteusevangeliet bara fångat tre berättelser om Johannes döparen och hans öden och då kanske framförallt hans möten med Jesus, den något yngre kusinen, så har Göran Tunström i romanen Ökenbrevet fångat desto mer. Jag vet inte hur många gånger den romanens innehåll har gett nytt liv till evangeliernas berättelser, till tro och liv, hos mig.

I slutet av romanen har Tunström fångat det skeende som vi läst i evangelieberättelsen idag. På sitt sätt, med sitt språk, en gåva till oss. Det är Jesus som är bokens ”jag”. Lyssna!

Runt omkring mig stod en stor människoskara. Deras ögon var glansiga, de hade rivit sitt hår, de var i sina sinnen ute på en brant klippa. Och en kvinna klev ner i vattnet och fuktade sin klädnads nedersta hörn med vatten och baddade min panna. Och jag reste mig upp och såg på dem.
-Vem är du? Frågade kvinna lågt.
-Jag är Jesus från Nasaret, sa jag. Jag har kommit för att möta Johannes.

Världen skedde med mig: man tog mig vid handen och ledde mig upp för slänten, genom snåren och ut i den gula sanden, och där såg jag Johannes. Som två nedgående solar glödde hans ögon, han var smutsig och förfallen och jag log: Så måste det vara. Han är på väg att utplånas. Och när han inför allt folket föll på knä framför mig, tänkte jag för andra gången. Det är som det skall vara. Han är stor nog att vara ödmjuk. Och jag såg att han var eld.

-Johannes, sa jag. Min glädje är stor idag. Jag har hunnit hem.

-Ja du hann, svarade han och reste sig. Många gånger var jag nära att uppge hoppet. Jag ser att du lidit mycket.

Jag log.

-Det har du också. För denna världens skull.

-Och för din

-Jag är ju en del av världen, skrattade jag.

-Kom, jag skall tvätta dig ren.

Och han ledde ut mig i floden. Han hällde vatten över mig -såsom han gjort med Elisabeth, såsom han velat göra med Maria- och i samma stund var det som om

himlen öppnade sig och det gudomliga strömmade över mig, vilt glittrande tungt. Det sköljde över och genom min kropps fästen och ur himlen sänkte sig min blå fågel och från himlen hördes en röst som sa:

-Du är min älskade son: i dig har jag funnit behag.

Då rämnade allt och jag igenkände vårt gemensamma ansikte från alla drömmar och jag sa mitt Ja. För bädas skull. För allas skull, där på stranden.

Världen skedde med mig. Så sa han efter det att kvinnan hade fuktat lite tyg i vattnet och baddat hans panna. *Världen skedde med mig*, sa han innan han gick ner i vattnet och blev tvättad ren av Johannes, innan han döptes. *Världen skedde med mig*, precis så stort är det... varje dop, varje möte med vatten, varje rening, varje möte med människor, med sig själv, med Gud.

Det är så stort så att hela världen sker med oss, vi är mitt i skeendet, varandet, världen... mitt i existensen.

Tänk om vi skulle göra samma sak som Tunström berättar om i mötet mellan Jesus och kvinnan. Tänk om vi skulle låta världen ske med oss när vi fuktar en bit tyg och baddar pannan.

Psalm 246 kan ledsaga oss *Här en källa rinner, säll den henne finner, hon är djup men klar, gömd men uppenbar.* En gammal psalm som vågar tala om Gud som *henne* och *hon*, som vågar komma nära.

Vi sjunger den första versen och sen spelar dragspelet och om du vill så är du välkommen fram till vattnet och låta din panna baddas. Jag har lite tyg från en av våra nattvardsdukar. Gör det som en påminnelse om att du lever och vill leva, gör det som en påminnelse om ditt dop om du är döpt, oavsett om du är döpt som barn eller senare i livet. Gör det som en påminnelse om allt det existensen rymmer; liv och död, hopp och förtvivlan, ont och gott.

Gör det som en riktningsgivare; Här är jag och nu går jag vidare.

Gör det som ett möte med ditt innersta, med hela världen och med Gud själv. Låt världen ske med dig.

Sen sjunger vi de övriga verseran och möjligheten att få sin panna baddad med vatten från lite tyg finns under hela psalmen, oavsett om vi sjunger eller lyssnar till dragspelet.

Orden du kommer möta är:

Du är Guds älskade barn, lev ditt liv så gott du kan.

Välkommen om du vill.

Psalm 246 Här en källa rinner

Här en källa rinner, säll den henne finner!

Hon är djup och klar, gömd men uppenbar.

*Andens törst hon släcker och i hjärta väcker
frid och stilla ro, kärlek, hopp och tro.*

Ja, uti dess flöden gives bot mot döden.

I dess friska flod blir min vilja god.

*Du Guds kärleks källa, du skall evigt välla,
evigt hälsosam skall din flod gå fram.*

En roman, en psalm, lite vatten och ett stort hav. Språken för att kunna leva så gott vi vill och kan, är många. Tillåt många språk för ditt och andras livs skull!

Kvinnan i Tunströms berättelse, Psalm 246 med Emanuel Linderholms vackra text *Här en källa rinner, säll den henne finner*, vidgar våra bilder om människa och gud, manligt och kvinnligt, gudomligt och mänskligt. Naturen i all sin mångfald gör också det. Moder Jord ger oss många bilder och faktiska upplevelser av det stora, det oerhörda, det gudomliga. Inte minst alla dessa vatten; *Guds ande svävade över vattnet* ända ifrån skapelsens morgon. Ett nytt liv förebådas och får fart när vattnet går. Inget, inget släcker törsten så som ett glas kallt vatten och inget, inget är så skönt som en varm dusch efter en kalla dag på fjället.

Det stora Blå som rymmer en hel värld, äventyrlig, farlig, på liv och död.

Kjell Höglund, författare, sångare och låtskrivare, hittar bilderna i sången *Lugnare Vatten*.

*Det flög en fågel rakt genom berget genom mil av frusen sten
vingarna slog i graniten ett förunderligt fenomen
så kom den ut över öppet vatten och nådde fram till ett skepp till slut
som hade sargats i många stormar innan ovädren ebbade ut*

*Lugnare vatten, makligare sjö och vid horisonten Lycksalighetens ö
vågorna häver sig i tysta, tunga kullar
havet är en moder som förbarmar sig och rullar*

*Stormarna har bedarrat och mitt huvud känns rent och klart
seglen smattrar i vinden och skeppet skjuter fart
på seglats under södra korset mot en efterlängtdad kust
luften är frisk efter regnet och skeppet darrar av lust*

*Lugnare vatten, makligare sjö och vid horisonten Lycksalighetens ö
vågorna häver sig i tysta, tunga kullar
havet är en moder som förbarmar sig och rullar
havet är en moder som förbarmar sig och rullar
havet är en moder som förbarmar sig och rullar*

Havet är en moder som förbarmar sig och rullar. En moder som förbarmar sig är ett viktigt komplement till vårt *Kyrie Eleison*; Herre förbarma dig. Förbarmandet blir större och vidare och når längre.

-Vem är du? Frågade kvinnan lågt. -Jag är Jesus från Nasaret

Vi sjunger Psalm 39 och samlar in vår gåva till Västerorts Församling för alla dessa mötens skull. Amen